

Z cizích revuí.

BELLONA, r. XVII. (1935), díl XLVI., seš. 1—3 (červenec—prosinec).

Mjr. gen. št. Jan Rzepecki: Doktrina průzkumného útoku na postavení.

V podstatě jde o trvale ožehavý problém t. zv. zahajovacího boje, řízeného velitelem vyšší jednotky, vedeného početně nejslabšími silami pěchoty (podle Lucase — rotami) s podporou pokud možná veškerého dělostřelectva vyšších jednotek za účelem získání zpráv o hodnotě dotyku nepřítele spolu s dobytím významných míst pro vlastní útok valných sil nezbytně potřebných!

Autor vyslovuje nejdříve pochybnost o účelnosti zahajovacího boje v boji pohybovém, neboť protivník, který dnes klade odpor a vzbudí dojem úmyslu obrany, na čáře dotyku, zítra pod vlivem všeobecné situace na vzdálenější frontě může ustoupiti a útok valných sil udeří i po zahajovacím boji „do prázdna“.

V dalších úvahách analyzuje autor, jak dalece bude možno zahajovacím bojem odkrýti sestavu nepřítele a zejména zjistit jeho palebné zdroje, aby se staly užitečnými cíly pro palebnou podporu hlavního útoku. Za tím účelem musel by zahajovací boj demonstrovati silou i rozlohou hlavní útok — není tomu tak; útok

na výseku fronty, minimum pěchoty, žádné tanky, minimum spotřeby munice atd. prozradí zahajovací boj a nepřinutí nepřítele k rozvinutí všech prostředků. Poznáme jejich polohu jen v útočném pásmu zahajovacího boje, nikoli na celé frontě vyšší jednotky; ztotožní-li se později směr hlavního útoku s útočným směrem zahajovacího boje, prozradíme zahajovacím bojem jen nepříteli svoje nejtajnější útočné úmysly. Čím dokonalejší úprava terénu nepřítele, tím spíše lze očekávat, že nepřítel neprozradí své hlavní palebné zdroje při odrážení zahajovacího útoku!

Co do časového souladu mezi dobou navázání dotyku, stanoví autor zásadu, že zahajovací boj je veden den před hlavním útokem, pokud možno v hodinách odpoledních (aby ztráty pěchoty zastavením útoku před frontou protivníka nebyly veliké (blízká noc), avšak tato mohla poskytnouti co nejvíce cílů za účelem vyprovokování nepřátelských palebných zdrojů! Má tedy nepřítel vždy možnost změnit do hlavního útoku palebné postavení těch zbraní, jež se projevily palbou proti zahajovacímu útoku (čím dokonalejší úprava terénu, tím snadněji proveditelné).

Závěrem studie jest: Zahajovací boje

nejdou sice nutné za účelem seznání, zda-li nepřítel chce se bránit, nebo klade-li v dotyku jen dočasný odpor;

jsou však užitečné i potřebné pro průzkum postavení palebných zdrojů nepřítele, nemá-li útočník dostatečné množství tanků, dostatečnou převahu dělostřelectva s hojnými zásobami munice, dostatečných zpráv o nepříteli (slabě upravená, špatně zastřená obranná postavení poskytnou hojnost zpráv i bez zahajovacího boje).

Zahajovací boje musí být provedeny:

pěchotou sice slabou, ale rozptýlenou na frontě co nejširší (současné vyražení několika zahajovacích útoků na frontě dotyku divise);

tanky nenásazovati do zahajovacího útoku, nýbrž jediné demonstrovat úhrozu jejich nasazení (nemaskovanými přísuny tanků ke 2 sledům za frontou);

vždy za podpory těžkého dělostřelectva, pakli to jen poněkud podpora pozdějšího hlavního útoku dovolí;

pokud jen možno těmi divisemi a v tom pásmu, kde budou nasazeny k hlavnímu útoku; výjimečně může dotyková divise vést zahajovací boj ve prospěch divise 2. sledu, která převezme za útoku část jejího dotykového pásma (jsou-li obavy, že by došlo ke zteči a nepřítel se mohl zmocnit zajatců nově nasazené divise).

Kpt. gšt. Jozef Konrad Gerski: OPL. v prostoru činnosti armády.

Po stránce organizační — nutnost zvláštního vel. OPL. u vel. armády, nezávislého od velitelství letectva a jemu na roveň postaveného; u velitelství vyšší jednotky jen složky ve zpravodajském a operačním oddělení jako poradce štábu a velitele. Nepodřizovat teritoriální OPL. vyšším jednotkám, jediné velitelství armády! Samostatná spojovací síť hlásné služby a armády až k vojskovým tělesům.

Letecký poplach rozdělit na tři údobí: hotovost (zařízení permanence pozorování a obsluhy prostředků), úhroza (objevení letounů nepřátelských — směr doposud nezajištěn), poplach (směr letounu znám — cíl lze předvidat). Právo ohlásit poplach přenést i na velitele skupin OPL, nikoli jen na velitele OPL. jistého prostoru a podle toho organizovati hlásnou službu!

Podpluk. gen. št. Karel Matkowski: Činnost operativní skupiny „Bug“ plk. brig. Minkiewiczze za znovudobytí býv. východní Haliče r. 1919.

Podrobná studie (s rozkazy a pod.) skupiny všech zbraní (14 prap., 8 bat. děl., 2 jezd. pluky po 3 esk., ½ žen. roty, 3 obrněné viaky, 1 žel. rota potřebné služby) v útočném boji na široké nesouvislé frontě proti Ukrajincům severně Lvova ve dnech 13. 5. až 30. 7. 1919 ve svazku armádní skupiny gen. Odry.

Plk. gen. štábu Boleslaw Krzyżanowski: Odloučená skupina v obraně slabými silami na široké frontě.

Autor popisuje činnost samostatné skupiny „Dźwina“ (velitel brigády, 4 prap., 4 baterie, 1 korouhev jezdeckta (na dolním toku Dwiny, hájící jeden z průchodů bažinatým terénem ve všeobecném směru na Vilno od 22. 6. do 4. 7. 1920. Hlavním předmětem studie jest však kritika této činnosti, která končila úplným zničením skupiny; důvod vidí autor v nedostatku velitelské samostatnosti (zejména po stránce zpravidajské) a ve vedení obrany výhradně odporem na místě bez protiútoků.

Mjr. gen. štábu Wacław Popiel: Protipancířová zbraň a její organizace.

S hlediska konstruktivního klade autor požadavek sloučit dělo proti ŮV. s doprovodným dělem pěchoty, jako jsou — dvouhlavňový kanon Bofors: jedna hlaveň, tažená, 37 mm (velká rychlost palby proti ŮV.), druhá hlaveň hladká 81 mm (podpora pěchoty — Minenwerferbegleitkanone); donosnost 81 mm — 6 km, 37 mm — 7 km, počáteční rychlost 800 m/vt., celková váha děla 450 kg, výměna hlavně necelá minuta;

jednohlavňový kanon s dvojí municí (švýcarsko) — ráže 47 mm; protipancířová munice váží 1.5 kg, munice proti jiným cílům 2.6 kg; donosnost 5 km; váha děla 290 kg.

Potřebu lineárního rozmístění kanonů proti ŮV. v divisi odhaduje studie minimálně počtem (podle něm. gen. Elmannsbergera) na 6% za předpokladu, že na 1 km fronty

může útočit normálně 25 tanků,

bude nasazeno 8 kanonů, kterým se podaří zničit 3—4 tanky (25%).

Po stránce organizační považuje autor za nutné s hlediska taktického, aby kanony proti ŮV. a dopr. pěchoty tvořily složku kulometné rot praporu (jedna celá o 6 dělech) a divise (1 rota o 18 dělech), úhrnem u 3 pluků divise 72 kan. proti ŮV. a podp. pěch.

„Dvouměsíční přehled.“

Velmi zajímavá studie o bitvě u Addis Abeby v r. 1896 jako předmluva k popisu války italsko-habešské do konce prosince 1935 (popis terénu a bojiště, přípravy italské v Erythrei, Somalsku a v Lybii, přípravy habešské, počty a organizace armád i týlu obou protivníků, operační plány a sběh událostí s dosti podrobnými náčrtý).

Neméně zajímavý jest souhrnný přehled reorganizace sovětské armády na mírový počet 1,500.000 mužů, ustanovení hodností a předpisy pro povyšování důstojnictva, jeho roztržení na zbraně a služby (velení jednotek svěřeno jen důstojníkům zbraní) zcela podle západoevropské tradice vyššího a nižšího, podřízeného a nadřízeného!

Pol.

TECHNIKA I VOORUŽENÍJE, roč. IV., prosinec 1935.

N. Malinin: Protivochemičeskaja zaščita vojskovogo štaba. (Ochrana štábů proti bojovým plynům.)

Autor pojednává všeobecně o podmínkách, za kterých budou štáby ve válce pracovat, ličí, kdy a jak může být štáb, obzvlášť pluku a praporu, napaden bojovými plyny, ať stálými neb přechávy, a uvádí, že za světové války bylo zjištěno, že přechavé plyny lehce pronikají do stavení, i když dveře a okna jsou zavřena. Obzvlášť se to vztahuje na vesnické stavby, ve kterých nejčastěji budou štáby umístěny.

Pak podrobné vypočítávání množství vzduchu, potřebného pro pracujícího člověka, které pak bere za podklad pro volbu místnosti pro štáb, podle počtu osob a podrobně

popisuje způsoby hermetického utěsnění podlah, stropů, stěn, oken, dveří, komínů, různých netěsností ve stavení a pód.

Nezapomíná na osvětlení a říká, že jest nutno počítati s tím, že k osvětlení bude se používat nejčastěji svíček. Jedna svíčka odebrá ze vzduchu právě tolik kyslíku jako dospělý člověk. Proto při výpočtu místnosti jest nutno bráti i tuto okolnost v úvahu a velikost místnosti podle toho voliti.

D. S.

Literární přehled.

Hans Nuber: **Volba důstojnického povolání**. Vyšlo v nakladatelství Kurt Vowinkel, Heidelberg-Berlin, 1935, stran 191.

V obšírné studii, doprovázené několika tabulkami, předkládá autor, podplukovník německé říšské obrany svou disertační práci pro doktorát filosofie z r. 1933. V knize se odráží rozpoložení dnešní německé mládeže a její postoj k vojenskému povolání. Kniha je po této stránce velmi poučná a zaslouží srovnání s našimi poměry. Toto srovnání bude ovšem moci být důkladně provedeno až bude sebrán dostatečný materiál o výzkumu našeho mladého důstojníka, který se právě péčí Vědeckého ústavu vojenského počíná provádět.

Autor uvádí, že důvody, které působí na mladé lidi při volbě důstojnického povolání, jsou velmi rozmanité. Největší úlohu tu mají otázky hospodářské, sociální, příčiny tkvící v povolání samém a čisté osobní záliby a sklony. Nejdůležitěji vystupuje osobnost a její etika. Někdy vystupuje jako činitel rozhodující, jindy ji přemohou ostatní vlivy, které se často navzájem prolínají.

Ve skupině, u nichž jsou brány v úvahu faktory hospodářského rázu, mimo ty, kteří vidí v povolání důstojníka jen hmotné zaopatření, rozeznává autor ještě ty, u nichž hmotné zaopatření má jenom vedlejší význam. Tak na př. důstojníkův syn hledá sice v povolání výživu, není to však jedinou pohnutkou jeho rozhodnutí. Jde tu i o jiné faktory, jako o sociální jev snahy udržet rodinnou tradici, o zálibu v praktickém povolání na volném vzduchu, o zálibu v taktice a touze velet.

Jiné vede k životní dráze důstojníka nutnost kompromisu mezi zálibou a nutností hospodářskou. Lékařův syn na příklad, který má zálibu v medicíně, ale nemá dostatečných prostředků k studiu, stává se vojenským lékařem. Jiný mladý muž se sklonem k architektonice volí důstojnickou dráhu proto, aby alespoň

částečně upokojil svou zálibu u technických zbraní, když už se jí nemůže plně věnovat. Na rozhodnutí jistých jedinců působila snaha postoupit do vyšší společenské třídy a k vyšší životní úrovni; tak syn obchodníků chce dodat své rodině většího lesku. Konečně jsou případy, kde o důvody hospodářského rázu vůbec nešlo. Bankéřův syn, jehož otec si přál, aby studoval práva, podlehně ideám svého studentského spolku o opětném vybudování vlasti a proti vůli otcově si zvolí povolání důstojnické.

Mezi pohnutkami sociálního rázu uvádí autor vlivy rodinné: zachování tradice, zachování, obnovení nebo zvýšení společenské úrovně, odpor proti práci rodiny a snaha sledovat vlastní cíle. Mezi pohnutkami nazvanými „Národ, vlast, stát“ jsou vypočítány: Touha po vnitřním vybudování státu, spočívající na myšlence státní jednotnosti a národní organizace, která spolu se snahou obnovy a rasovým vědomím tvoří státní myšlenku. Někteří jedinci jsou vedeni i myšlenkou sociální, kde prý vystupují dva směry, z nichž první zdůrazňuje převahu vůdců nad společností, druhý povyšuje zájmy společnosti nad zájmy jedince. Jinou pohnutkou vlasteneckého rázu je touha hájit vlast ve válce. Nikdo nevěří ve věčný mír a základem života je boj a proto válka prý je nezbytná.

Jako pohnutky tkvící v představě o povolání důstojníka jsou uvedeny: význam, povaha, výkon a etika důstojnického povolání. Co se týká názoru na význam vojenského povolání, rozeznává autor dvě skupiny, a to ty, kteří jsou s ním spojeni rodinnými tradicemi, druhá pak skupina vidí v dosažení důstojnické hodnosti přechod k vyšší společenské třídě. Pohnutky tkvící v povaze důstojnického povolání jsou rozděleny: praktický charakter vojenského života, jeho sportovní a mužný ráz a pobyt ve volné přírodě.

V stati o pohnutkách tkvících ve vlastním výkonu dů-